

Norges vassdrags- og energidirektorat
Postboks 5091
0301 OSLO

Saksbehandler, innvalgstelefon
Beate Sundgård

Vurdering av kraftutbygging av Garbergelva - Tilleggsuttalelse om kunnskapsgrunnet og samla belastning etter befaring i Kjelstadfossen

Vi viser til befaring 19. juni 2019 i forbindelse med sluttbehandling av søknaden om konsesjon for bygging av Kjelstadfossen kraftverk i Selbu kommune. Etter slike befaringer får høringsparter anledning til å stille spørsmål, og om ønskelig utdype sine høringsuttalelser.

Fylkesmannen i Trøndelag har følgende innspill etter befaringen:

Fylkesmannens vurdering av naturmangfoldloven § 8 kunnskapsgrunnet

Naturtyper er ikke kartlagt og mangelfullt beskrevet i naturmangfoldrapport

Sweco har vurdert at området har liten til middels verdi for terrestrisk natur. Det er ikke kartlagt naturtyper. Sweco har kun basert sin vurdering på eksisterende kunnskap og en befaring. Sweco karakteriserer naturen i området som ordinær. Vi mener dette ikke er en god nok beskrivelse. For å kunne gjøre vurderinger av påvirkningen av terrestrisk natur, så må man vite hvilke naturtyper som finnes og hvilke arter. Dette er ikke kartlagt og er mangelfullt utredet i Swecos rapport. Beskrivelser som «ordinær flora og vegetasjon» sier lite om mangfoldet, da mange ordinære trønderske naturtyper er rødlista for eksempel. Det er i rapporten ikke foretatt noen vurdering av om eksisterende kunnskap i området er god nok. Dette bør etter vår mening være en del av en utredning av utbygging av ett av de få gjenværende urørte vassdragene i området jf. forskrift om konsekvensutredning. §17 sier at hvis det mangler kunnskap om viktige forhold så skal slik kunnskap innhentes. Manglende kartlegging av naturtyper er etter vår mening absolutt mangel på kunnskap og dermed kunnskap som bør skaffes før en tar en avgjørelse om et vassdrag skal bygges ut eller ikke.

Kunnskapen om naturtyper i Selbu er mangelfull

Biofokus gjennomførte en kartlegging av alle typer naturtyper i noen utvalgte deler av Selbu kommune i 2007. Nedre del av Garbergelva ble da kartlagt, men midtre og øvre deler ble ikke det. BioFokus vurderer etter sin naturtypekartlegging at kunnskapen om naturtyper som omfatter myr og kilde, fjell og kulturlandskap er dårlig (BioFokus-rapport 2008-30). For ferskvann/våtmark konkluderer Biofokus med at denne naturen er godt kartlagt langs Selbusjøen, Nea og Garbergelvas nedre deler. Biofokus oppsummerer i sin rapport alle kartlegginger av skog fram til og med 2008 og mener skog er godt kartlagt rundt Selbu sentrum, langs Nea og på nordsidene av Selbusjøen. Ellers er skogen dårlig kartlagt.

Søknaden og saken om utbygging av Prestfossan er et godt eksempel på at kunnskapsgrunnlaget ofte er alt for dårlig i vannkraftutbyggingssaker. Området rundt Prestfossan ble kartlagt av Steinar Vatne på oppdrag fra naturvernforbundet i 2017. Kartleggingen viste store naturverdier og viste også at undersøkelsene i forbindelse med utredningen av kraftsøknaden og etterbestilte kartlegginger var svært mangelfulle. Dette viser etter vår mening at en naturtypekartlegging må gjennomføres av firma og personer som har bred kompetanse og erfaring med naturtypekartlegging og artskartlegging. Med bakgrunn i disse erfaringene mener vi at det ikke kan utelukkes at de områdene som berøres av en utbygging av Kjelstadfossen også har verdifulle naturtyper.

Fylkesmannen mener at naturtyper er mangelfullt utredet og at området må kartlegges etter Miljødirektoratets kartleggingsinstruks, kartlegging av naturtyper etter NiN2 i 2019 før en avgjørelse tas i saken.

Fylkesmannens vurdering av naturmangfoldloven § 10 samla belastning

68,5 prosent av vassdragene i Nea-vassdraget er utbygd

Fylkesmannen har gått gjennom eksisterende kraftutbygging i nedbørsfeltet for Nea-vassdraget. Det er totalt 35 elver av en viss størrelse som renner ut i vassdraget. 24 av disse 35 elvene er allerede utbygd, eller det er gitt konsesjon til utbygging eller vurdert til å være konsesjonsfrie. Dette gjelder følgende elver: Styttåa, Mølnåa, Kvernbekken, Uthusbekken, Kalvåa, Rotla, Kråssåa, Kvennbekken, Uska, Nekkåa, Halvdagsåa, Seteråa/Storbekken, Hynna, Litj-Hena, Væla, Løddølja, Grøna, Tya, Nea (hovedvassdrag som er påvirket på hele strekningen), Renåa, Gulsetelva, Slindelva, Nåla og Brandelva.

Siden Nea-vassdraget er så sterkt påvirket, er Garbergelva svært viktig som en av svært få gjenværende utbygde elver i området rundt Selbusjøen.

Fylkesmannen mener samla belastning for vannkraftutbygging i områdene rundt Nea-dalføret og Selbusjøen er svært stor.

Med hilsen

Marit Lorvik
fungerende direktør
Klima- og miljøavdelingen

Beate Kristin Rønning Sundgård
seniorrådgiver
Klima- og miljøavdelingen

Dokumentet er elektronisk godkjent